

Organisering af basisundervisning i dansk som andetsprog

Dok.nr.: 11249

Sagsid.: 16/2786

Initialer: kmor

Åben sag

Sagsfremstilling

I Varde Kommune ses en stigning i antallet af flygtningebørn samt antallet af andre børn med andre modersmål end dansk, hvor forældrene typisk er kommet hertil af arbejdsmæssige årsager. Den grundlæggende undervisning af denne gruppe børn har hidtil primært fundet sted i de 5 modtageklasser på Brorsonskolen.

Gældende fra 1. august 2016 er der truffet politisk beslutning om en ny praksis, hvor tosprogede børn ikke længere undervises i de centrale modtageklasser, men i stedet enkeltintegreres direkte på distriktsskolerne. Opgaven og de dertil hørende ressourcer flyttes efter indeværende skoleår ud på distriktsskolerne.

Med udgangspunkt i nedenstående forslag implementeres en ny organisatorisk model for området med virkning pr. 1. august 2016. Modtageklasserne på Brorsonskolen for elever mellem 7 og 13 år nedlægges ved udgangen af indeværende skoleår.

Organisering af de 6-13 åriges undervisning skal ske ud fra et nærhedsprincip der i praksis betyder, at eleverne skal have undervisning på distriktsskolen. Eleverne enkeltintegreres primært i deres årgangsklasser. De 6-årige, der ikke har gået i børnehave i Danmark, indskrives i børnehaveklasse med en 'startpakke' på 10.000 kr. (engangsbeløb).

I henhold til folkeskolelovens § 32 kan undervisningspligten opfyldes i folkeskolen eller i en friskole, som er oprettet og godkendt i henhold til friskoleloven. Det forventes, at der pr. 1. juni 2016 vil være lovhjælp for, at Varde Kommune har mulighed for at indgå samarbejdsaftaler med friskoler om undervisning af flygtningebørn. Flygtningebørn hjemler ikke statstilskud til friskoler. Finansieringen af sådanne samarbejdsaftaler sker derfor for kommunen efter samme principper som finansieringen af flygtningebørn i folkeskolen, dvs. på baggrund af et grundtaxameter/klassetildelingsprincip, som indgår i stedet for statstaxametret til friskolerne og et gradueret tilskud, som det gives til folkeskolerne og fremgår af vedlagte bilag. Det forventes, at der bliver skabt hjemmel for at dispensere fra friskolelovens krav om forældrebetaling.

Der oprettes så længe der er det nødvendige elevgrundlag 2 modtagehold for sent ankomne unge (14-18 årige) enten i regi af Brorsonskolen, 10iCampus og/eller Ungdomsskolen. Der tildeles 550.000 kr. årligt pr. hold. På modtageholdene er der ikke et maksimalt antal år for, hvor lang tid man kan modtage undervisning, og man vil således opleve unge, der går på holdet i både 3 og 4 år, inden de er klar til videre uddannelse eller arbejde.

Forvaltningen har udarbejdet en ressourcefordelingsmodel til basisundervisning i dansk som andetsprog – se dok.nr. 66513-16.

Endvidere er der udarbejdet en ressourcefordelingsmodel for sproglig støtte i undervisningen i årgangsklassen - se dok. 38667-16.

Forvaltningens vurdering

Ved at indskrive eleverne direkte på distriktsskolerne opnås bedre muligheder for integration. Skolerne spiller en stor rolle i at introducere de nye familier til en helt

almindelig hverdag, til at danne nye relationer, til at deltage i fritidslivet og til at blive en del af lokalsamfundet og dermed give børnene de bedste betingelser for at udvikle sig personligt, socialt og fagligt.

Basisundervisning

Eleverne skal tilbydes basisundervisning i dansk, da de ikke taler og forstår det danske sprog godt nok til at kunne følge undervisningen i en almindelig klasse uden sproglig støtte. Basisundervisning i dansk som andetsprog tilsigter at give eleverne grundlæggende færdigheder i dansk som andetsprog, som beskrevet i Fælles Mål for dansk som andetsprog. Tosprogskonsulenten organiserer i samarbejde med skolen undervisningen på den mest hensigtsmæssige måde i forhold til den enkelte skole og de enkelte elever (fx undervisning på små hold, enkeltundervisning eller integreret i den øvrige undervisning gennem to-lærer).

I så mange lektioner som muligt følger eleven egen årgangsklasse og antallet af lektioner, hvor eleven undervises i årgangsklassen øges i takt med, at eleven lærer mere dansk. Senest efter 2 år skal basisundervisningen ophøre, hvorefter eleverne skal være fuldt udslusede i en almindelig klasse eventuelt med supplerende støtte i dansk som andetsprog.

Der er særlige vilkår for sent ankomne unge (14-18 årige), da disse elever er ankommet så sent i grundskoleforløbet, at det vil være vanskeligt for dem at opnå et tilstrækkeligt højt fagligt niveau gennem undervisning i egne årgangsklasser. Eleverne ankommer med meget varierende kompetencer og baggrunde og har kort tid til at hente det alderssvarende niveau. Denne gruppe kan ikke forventes udsluset indenfor 2 år. Der bør derfor være et særskilt fokus på at få givet denne gruppe elever både dansksproglige kompetencer og basale skolekompetencer for at komme videre i en ungdomsuddannelse eller i beskæftigelse.

Kompetenceudvikling af lærere og pædagoger i skolerne

Der arbejdes på en kompetenceudviklingsplan for medarbejderne på de modtagende distriktsskoler, så der sikres, at der er viden og kompetence til stede på skolerne.

Én af tosprogskonsulentens centrale opgaver er i den forbindelse er at sikre løbende kompetenceudvikling og vidensdeling.

De lærere med dansk som andetsprogskompetencer skal identificeres, da de vil kunne fungere som vejledere, der kan hjælpe den nye praksis på vej lokalt ude på skolerne og understøtte indsatsen i forhold til basisundervisningen som særskilt undervisning eller som en integreret del af den øvrige undervisning.

Indskrivning, visitation og revisitation

Der udarbejdes tydelige indskrivnings-, visitations- og revisitationsprocedurer af tosprogskonsulenten.

Tosprogskonsulenten foretager løbende sproglige vurderinger af de enkelte elever – dels med henblik på at vurdere, om eleven har en passende progression eller om undervisningen bør tilpasses og dels med henblik på en vurdering af, hvornår en elev er klar til fuld udslusning i egen årgangsklasse.

Retsgrundlag

Folkeskoleloven

Økonomi

Der er afsat 3.777.000 kr. til undervisningen i modtagerklasserne i budget 2016.

Den foreslåede organisering pr. 1. august 2016 betyder, at elever, der fremover integreres på distriktsskolerne, tæller med i den almindelige ressourcetildeling på folkeskoleområdet.

Derudover tildeles ressourcer til basisundervisning i dansk. Der skelnes mellem børn af flygtninge og immigranter (børn fra øvrige EU lande), således at der tildeles et beløb pr. elev pr. måned alt efter, om eleven er flygtning eller immigrant. Ligesom der skelnes mellem om eleven har modtaget sprogundervisning i 1 eller 2 år.

Børn af immigranter tildeles halv ressource i forhold til flygtningebørn.

Der tildeles 550.000 kr. årligt til hvert modtagehold.

Der forventes en årlig merudgift på 212.000 kr. På grund af opretholdelse af 2 modtagehold. Dette forventes dog at kunne finansieres af en mindre udgift til kørsel.

Høring

Forslaget sendes i hørings hos skolernes bestyrelse og MED-udvalg samt FællesMED Børn og Unge.

Høringsfrist: 1. juni 2016 kl. 10.

Bilag:

1	Åben Dansk som andetsprog - resursetildeling Varde Kommune 2016-17	38667/16
2	Åben Forslag til tildelingsmodel for nyankomne tosprogs elever 1.8.2016	66513/16

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler,

at forslag til organisering af basisdanskundervisningen og den tilhørende ressourcetildelingsmodel godkendes,

at forslaget sendes i høring som beskrevet ovenfor,

at de indkomne høringssvar behandles på udvalgsmødet den 7. juni med henblik på endelig godkendelse i byrådet den 21. juni 2016.

Beslutning Udvalget for Børn og Undervisning den 10-05-2016

Fraværende: Arne Lindberg Callesen

Anbefalingen blev godkendt.